

Pas a desnivell

El dret de triar

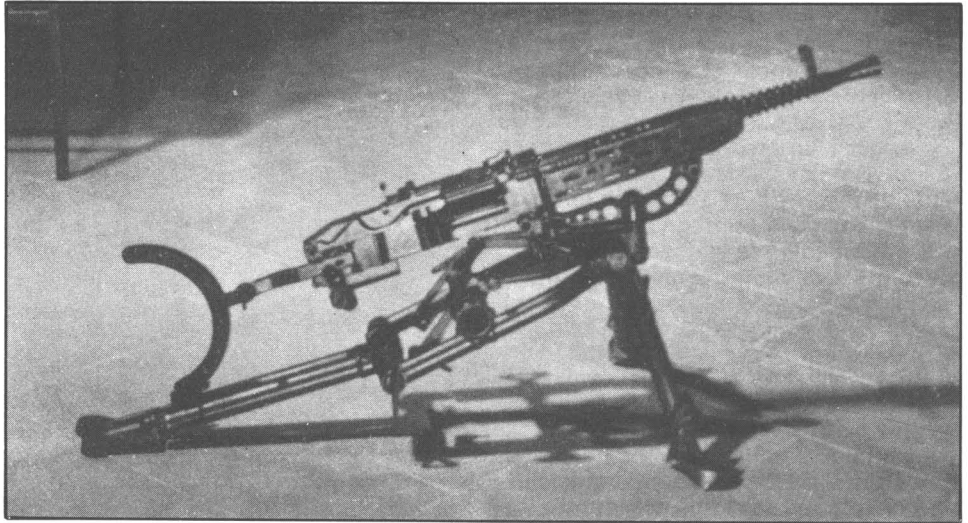
No puc evitar-ho: sóc un fanàtic de seguir l'actualitat i això em dona disgustos diaris, m'omple de malfiances. M'assabento que el Pentàgon ha decidit prescindir dels jeeps, perquè han quedat antiquats i tenen a punt altres vehicles més eficaços, més temibles per als enemics en projecte.

Alhora (o quasi), lleigeixo que el pressupost de la defensa nacional per a l'any vinent és de 400.000 milions de pessetes. Més de mil milions diaris! I aquí m'entra l'aprensió, temo la compra de jeeps de segona mà a l'engròs, d'aquests que s'han convertit en una imatge mitificada de les pel·lícules de guerra, dels documentals gràfics, de gestes heroiques de carteres i de camps a través. Si això arribava a ocórrer, serien pintats de nou i engalanats amb marques simbòliques, els veuríem desfilar amb arrogància com si s'ho haguessin de menjar tot. Però la informació exhaustiva ens ha esmussat la innocència i ens faran l'efecte d'una despesa inútil destinada, tan sols, a espantar-nos a nosaltres, que amb menys ja en tindríem prou.

És inevitable evocar un fet relativament recent, un congrés de les Joventuts d'UCD, durant el qual alguna cosa se'ls va escapar dels dits. Els joves centristes acordaren que la dependència col·lectiva a forces organitzades no tenia justificació en les referències històriques que ens són més immediates. Allegaren que feia anys i panys que no més guanyàvem o perdiem guerres civils, i que quan s'havia tractat de lluitar contra adversaris exteriors, sort hi havia hagut de les forces «desorganitzades», populars. Més o menys, un dels acords del congrés juvenívul va anar així, i ja es comprèn que aquesta actitud havia de produir malhumor. La reacció emanada de les altes esferes es produí de seguida i els joves endreçats van haver-se de reunir una altra vegada i votar a dretes, més d'acord amb els equilibris de poder.

Mil milions de pessetes diàries... A desgrat de la consumpció de la divisa estatal, encara és una xifra impressionant, fins i tot considerada des d'aquí, una zona en la qual un dels punts forts d'una enquesta que han de respondre personatges prestigiosos consisteix en preguntar-los «si fan els xecs en català». I diuen que som una de les contrades riques, de manera que

Fabricar metralladores, una tasca fàcil.

m'agradaria de saber què pensa un camperol d'Extremadura sobre comptes corrents bancaris i si forma part dels seus escrupols cívics omplir els xecs en castellà. Sospito que se li hauria d'explicar com va la cosa, a partir dels talonaris. Si es furgava en les ganes d'informar-lo, parlant-li de pressupostos generals i de la seva destinació, és possible que el camperol extremeny ens digués que, posats a tirar la casa per la finestra, li fan molta més falta les eines agrícoles que no pas les destinades a barallar-se amb uns antagonistes que per ara no l'inquieten.

Que consti que m'he referit a Extremadura buscant l'altra banda, la més allunyada en molts aspectes, i no pas per cap mena de perjudici. De fet, crec que opinions coincidents es podrien recollir en tot l'àmbit estatal. És possible que en les àrees industrialitzades, algú pensés que els milers de milions es podrien destinar a la creació d'una indústria de guerra pròpia, que almenys paliaria una mica l'atur. I ja en aquest camí, m'acut a la memòria que els alemanys es van saltar les limitacions que els imposava el Tractat de Versalles amb una estratagema molt sagaç: fabricaven articles de pau amb sistemes i maquinàries pensats per a convertir-los ràpidament en productors de material de guerra. Una fàbrica de màquines de cosir —posem per cas— era preparada per transformar-se en una fàbrica de

metralladores en cosa de no res. Una manera de matar dos pardals d'un tret, encara que després els trets se'ls van desbordar i van acabar fent-s'hi molt de mal.

Són coses que es pensen i per a les quals demano comprensió. Fabriquem uns bolígrafs que estan força bé, admeten comparances amb els importats. En un cas de desesperació ¿no podríem ajudar aquestes manufactures? No hi entenc, ja es veu, però qui sap si no sortiria a compte estudiar uns calibratges de fàcil reconversió per a fer-ne municions. Segurament he dit un disbarat i prego que no sigui pres al peu de la lletra. És una proposta d'investigació (que ens fa tanta falta) i els especialistes trobarien amb tota certesa exemples més brillants. Ho deixo a les seves mans.

En les meves paraules he procurat eliminar qualsevol mania congènita contra el personal disposat al sacrifici per vocació i condicions naturals. Al contrari: ens convé tenir-los contents i ben pagats, ben considerats, que se sentin incommovibles com a representants d'una élite predestinada a salvar-nos perpètuament. La intenció és intentar de fer-los comprendre que, ja que paguem entre tots amb sang i amb diners, ens agradaria molt de tenir veu i vot en els moviments de caixa i de faixa. ● PERE CALDERS